

# Δυναμική Πολύπλοκων Δικτύων

---

## Κεφάλαιο 6: Θεωρία Παιγνίων

Διάλεξη 3: Pareto Βελτιστότητα, Βελτιστότητα Κοινής Ωφέλειας, Ανάλυση Κυριαρχούμενων Στρατηγικών, Παιγνία σε Εκτεταμένη Μορφή

Μερκούρης Παπαμιχαήλ  
Τμήμα Επιστήμης Υπολογιστών  
Πανεπιστήμιο Κρήτης



## Στην προηγούμενη διάλεξη..

- ❑ Εισαγάγαμε έναν νέο τρόπο ανάλυσης ενός παιγνίου πάνω στο σημείο ισορροπίας Nash.
- ❑ Επεκτείναμε τον χώρο στρατηγικών, ώστε να επιτρέπουμε την χρήση τυχαιοκρατικών μηχανισμών στους παίκτες. *Μικτές στρατηγικές.*
- ❑ Είδαμε την επίλυση απλών παιγνίων σε μικτές στρατηγικές.
- ❑ Είδαμε το *Θεώρημα του Nash*.
- ❑ Εξετάσαμε τις υπολογιστικές του πλευρές.

# Σε αυτή τη διάλεξη..

- ❑ Κριτήρια Κοινωνικής Βελτισότητας
  - ❑ Βελτιστοποίηση κατά Pareto (Pareto Optimality)
  - ❑ Βελτιστοποίηση Κοινωνικής Ωφέλειας (Social Welfare Optimality)
- ❑ Ανάλυση *κυριαρχούμενων (dominated)* στρατηγικών.
- ❑ Θα εξετάσουμε παιχνίδια σε γύρους ή *δυναμικά παιχνίδια (dynamic games)*.
- ❑ Θα δούμε τα παίγνια σε *εκτεταμένη μορφή (extended form games)*.
- ❑ Θα δούμε την σχέση τους με τα παίγνια κανονικής μορφής.

# Σημείο Ισορροπίας Nash

---

## Ορισμός: Σημείο Ισορροπίας Nash (για 2-παίκτες)

Έστω ότι ο πίνακας πληρωμών  $P$ . Έστω η στρατηγική κατάσταση (ή *προφίλ στρατηγικών*)  $(S^*, T^*)$ . Το  $(S^*, T^*)$  είναι *σημείο ισορροπίας Nash* όταν ισχύουν αμφότερα:

$$P_1(S^*, T^*) \geq P_1(S, T^*) \quad (1)$$

για κάθε άλλη στρατηγική  $S$  του παίκτη 1. Και,

$$P_2(S^*, T^*) \geq P_2(S^*, T) \quad (2)$$

για κάθε άλλη στρατηγική  $T$  του παίκτη 2.

- ❖ Ο κάθε παίκτης, δεν μπορεί να “πάει καλύτερα”, δεδομένου ότι ο άλλος μείνει στην στρατηγική του.

# Επεκτείνοντας τον χώρο στρατηγικών

- ❑ Μέχρι τώρα ο χώρος στρατηγικών που έχουμε ορίσει για τους παίκτες είναι *ισόμορφος* με το  $\{1, 2, \dots, n\}$ , για κάποιο. *Καθαρές στρατηγικές*.
- ❑ Δεν επιτρέπουμε στους παίκτες να χρησιμοποιήσουν κάποιον τυχαίο μηχανισμό.
- ❑ Θα επεκτείνουμε τον χώρο στρατηγικών, ώστε να μπορούν να επιλέξουν μια *κατανομή πιθανότητας* πάνω στο χώρο στρατηγικών.
- ❑ Για  $n$  στρατηγικές, θεωρούμε τους αριθμούς  $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n \in [0, 1]$  έτσι ώστε,

$$\sum_{i=1}^n \lambda_i = 1$$

- ❑ *Μικτές στρατηγικές*.

# Θεώρημα Nash [1950]

- ❖ *Κάθε παίγνιο κανονικής μορφής (normal form game) έχει τουλάχιστον ένα σημείο ισορροπίας Nash, ίσως σε μικτές στρατηγικές.*

# Κριτήρια Βελτιστότητας

---



# Κριτήρια Βελτιστότητας

- ❑ Στην προηγούμενη διάλεξη επιχειρηματολογήσαμε ότι το παιχνίδι θα καταλήξει σε ισορροπία Nash.
- ❑ Σε μια τέτοια κατάσταση οι παίκτες δεν έχουν κίνητρο να αποκλίνουν *μονομερώς* από αυτή τη στρατηγική κατάσταση.
- ❑ Η κατάληξη σε ισορροπία *δεν* ικανοποιεί απαραίτητα κάποια έννοια *κοινωνικής βελτιστότητας*.
- ❑ Θα δούμε δύο κριτήρια κοινωνικής βελτιστότητας:
  - ❑ *Pareto Βελτιστότητα*
  - ❑ *Κοινωνική Βελτιστότητα*

# Κριτήρια Βελτιστότητας: Pareto Βελτιστότητα

Μια επιλογή στρατηγικών  $(S^*, T^*)$  είναι *βέλτιστη κατά Pareto (Pareto-optimal)*, αν:

1. δεν υπάρχει καμία άλλη επιλογή στρατηγικών  $(S', T')$  όπου όλοι οι παίκτες θα παίρνουν τουλάχιστον τις *ίδιες πληρωμές*,
2. και τουλάχιστον ένας παίρνει *αυστηρά καλύτερη πληρωμή*.

# Κριτήρια Βελτιστότητας: Pareto Βελτιστότητα

Μια επιλογή στρατηγικών  $(S^*, T^*)$  είναι *βέλτιστη κατά Pareto (Pareto-optimal)*, αν:

1. δεν υπάρχει καμία άλλη επιλογή στρατηγικών  $(S', T')$  όπου όλοι οι παίκτες θα παίρνουν τουλάχιστον τις *ίδιες πληρωμές*,
2. και τουλάχιστον ένας παίρνει *αυστηρά καλύτερη πληρωμή*.

Με άλλα λόγια θέλουμε να *μην* ισχύει κάτι από τα παρακάτω:

1.  $P_1(S^*, T^*) \leq P_1(S', T')$  *και*  $P_2(S^*, T^*) < P_2(S', T')$  *ή*
2.  $P_2(S^*, T^*) \leq P_2(S', T')$  *και*  $P_1(S^*, T^*) < P_1(S', T')$

# Κριτήρια Βελτιστότητας: Pareto Βελτιστότητα

Μια επιλογή στρατηγικών  $(S^*, T^*)$  είναι *βέλτιστη κατά Pareto (Pareto-optimal)*, αν:

1. δεν υπάρχει καμία άλλη επιλογή στρατηγικών  $(S', T')$  όπου όλοι οι παίκτες θα παίρνουν τουλάχιστον τις *ίδιες πληρωμές*,
2. και τουλάχιστον ένας παίρνει *αυστηρά καλύτερη πληρωμή*.

Με άλλα λόγια θέλουμε να *μην* ισχύει κάτι από τα παρακάτω:

1.  $P_1(S^*, T^*) \leq P_1(S', T')$  *και*  $P_2(S^*, T^*) < P_2(S', T')$  ή
2.  $P_2(S^*, T^*) \leq P_2(S', T')$  *και*  $P_1(S^*, T^*) < P_1(S', T')$

- ❖ Μια επιλογή στρατηγικών δεν είναι Pareto βέλτιστη όταν τουλάχιστον ένας παίκτης μπορεί να αποκτήσει καλύτερες πληρωμές, χωρίς να επηρεάσει τους άλλους.

# Κριτήρια Βελτιστότητας:

## Pareto Βελτιστότητα

- ❑ Στο παίγνιο “εξέταση-παρουσίαση” υπάρχει μοναδικό σημείο ισορροπίας σε καθαρές στρατηγικές το  $(\epsilon, \epsilon)$ .
- ❑ Παρ’ όλα αυτά δεν είναι Pareto βέλτιστο!

|            | εξέταση  | παρουσίαση |
|------------|----------|------------|
| εξέταση    | (88, 88) | (92, 86)   |
| παρουσίαση | (86, 92) | (90, 90)   |

# Κριτήρια Βελτιστότητας:

## Pareto Βελτιστότητα

- ❑ Στο παίγνιο “εξέταση-παρουσίαση” υπάρχει μοναδικό σημείο ισορροπίας σε καθαρές στρατηγικές το  $(\epsilon, \epsilon)$ .
- ❑ Παρ’ όλα αυτά δεν είναι Pareto βέλτιστο!
- ❑ Οι συνθήκες (1) ή (2) ικανοποιούνται για τα προφίλ στρατηγικών  $(\epsilon, \pi)$ ,  $(\pi, \epsilon)$ ,  $(\pi, \pi)$ .

|            | εξέταση  | παρουσίαση |
|------------|----------|------------|
| εξέταση    | (88, 88) | (92, 86)   |
| παρουσίαση | (86, 92) | (90, 90)   |

# Κριτήρια Βελτιστότητας:

## Pareto Βελτιστότητα

- ❑ Στο παίγνιο “εξέταση-παρουσίαση” υπάρχει μοναδικό σημείο ισορροπίας σε καθαρές στρατηγικές το  $(\epsilon, \epsilon)$ .
- ❑ Παρ’ όλα αυτά δεν είναι Pareto βέλτιστο!
- ❑ Οι συνθήκες (1) ή (2) ικανοποιούνται για τα προφίλ στρατηγικών  $(\epsilon, \pi)$ ,  $(\pi, \epsilon)$ ,  $(\pi, \pi)$ .
- ❑ Αντίθετα, αυτά τα στρατηγικά προφίλ είναι Pareto βέλτιστα.

|            | εξέταση  | παρουσίαση |
|------------|----------|------------|
| εξέταση    | (88, 88) | (92, 86)   |
| παρουσίαση | (86, 92) | (90, 90)   |

# Κριτήρια Βελτιστότητας:

## Pareto Βελτιστότητα

- ❑ Στο παίγνιο “εξέταση-παρουσίαση” υπάρχει μοναδικό σημείο ισορροπίας σε καθαρές στρατηγικές το (ε, ε).
- ❑ Παρ’ όλα αυτά δεν είναι Pareto βέλτιστο!
- ❑ Οι συνθήκες (1) ή (2) ικανοποιούνται για τα προφίλ στρατηγικών (ε, π), (π, ε), (π, π).
- ❑ Αντίθετα, αυτά τα στρατηγικά προφίλ είναι Pareto βέλτιστα.
- ❑ Αν οι παίκτες μπορούν να συντάξουν ένα **συμβόλαιο** τότε θα προτιμήσουν μια Pareto βέλτιστη στρατηγική, από τις υπόλοιπες.
- ❑ Διαφορετικά θα **αποτολμήσουν** σε κάποιο σημείο Nash.

|            | εξέταση  | παρουσίαση |
|------------|----------|------------|
| εξέταση    | (88, 88) | (92, 86)   |
| παρουσίαση | (86, 92) | (90, 90)   |



# Κριτήρια Βελτιστότητας: Κοινωνική Βελτιστότητα

Μια επιλογή στρατηγικών  $(S^*, T^*)$  είναι *κοινωνικά βέλτιστη (social optimal)*, ή *μεγιστοποιητής κοινωνικής ωφέλειας* όταν μεγιστοποιεί το *άθροισμα* ωφελειών των παικτών:

$$SW(S, T) = P_1(S, T) + P_2(S, T)$$

$$(S^*, T^*) = \arg \max_{(S, T)} SW(S, T)$$

# Κριτήρια Βελτιστότητας: Κοινωνική Βελτιστότητα

Μια επιλογή στρατηγικών  $(S^*, T^*)$  είναι *κοινωνικά βέλτιστη (social optimal)*, ή *μεγιστοποιητής κοινωνικής ωφέλειας* όταν μεγιστοποιεί το *άθροισμα* ωφελειών των παικτών:

$$SW(S, T) = P_1(S, T) + P_2(S, T)$$

$$(S^*, T^*) = \arg \max_{(S, T)} SW(S, T)$$

- ❑ Προφίλ στρατηγικών που είναι κοινωνικά βέλτιστα *είναι και* Pareto βέλτιστα.
- ❑ Το αντίθετο δεν ισχύει.

# Κριτήρια Βελτιστότητας:

## Κοινωνική Βελτιστότητα

- ❑ Μόνο ένα από τα στρατηγικά προφίλ που είναι Pareto βέλτιστα είναι και μεγιστοποιητές κοινωνικής ωφέλειας.
- ❑ Σημείο Nash:  $(\epsilon, \epsilon)$
- ❑ Pareto Βέλτιστα:  $(\epsilon, \pi)$ ,  $(\pi, \epsilon)$ ,  $(\pi, \pi)$
- ❑ Κοινωνικά Βέλτιστα:  $(\pi, \pi)$

|            | εξέταση  | παρουσίαση |
|------------|----------|------------|
| εξέταση    | (88, 88) | (92, 86)   |
| παρουσίαση | (86, 92) | (90, 90)   |

# Κριτήρια Βελτιστότητας: Το Τίμημα της Αναρχίας

Το “*Τίμημα της Αναρχίας*” (*Price of Anarchy*) είναι ο λόγος μεταξύ του στρατηγικού προφίλ με τη μεγαλύτερη κοινωνική ωφέλεια. και του χειρότερου σημείου ισορροπίας Nash.

$$PoA = \frac{\max_{(S, T)} SW(S, T)}{\min_{(S^*, T^*) \in NE} SW(S, T)}$$

# Κριτήρια Βελτιστότητας:

## Το Τίμημα της Αναρχίας

$$PoA = \frac{\max_{(S, T)} SW(S, T)}{\min_{(S^*, T^*) \in NE} SW(S, T)}$$

- ❑ Το προφίλ με την καλύτερη κοινωνική ωφέλεια είναι το (π, π).
- ❑  $SW(\pi, \pi) = 180$ .

|            | εξέταση  | παρουσίαση |
|------------|----------|------------|
| εξέταση    | (88, 88) | (92, 86)   |
| παρουσίαση | (86, 92) | (90, 90)   |

# Κριτήρια Βελτιστότητας:

## Το Τίμημα της Αναρχίας

$$PoA = \frac{\max_{(S, T)} SW(S, T)}{\min_{(S^*, T^*) \in NE} SW(S, T)}$$

- ❑ Το προφίλ με την καλύτερη κοινωνική ωφέλεια είναι το (π, π).
- ❑  $SW(\pi, \pi) = 180$ .
- ❑ Το μοναδικό σημείο ισορροπίας είναι το (ε, ε).
- ❑  $SW(\varepsilon, \varepsilon) = 176$ .
- ❑  $PoA = 180/176 = 1.02$

|            | εξέταση  | παρουσίαση |
|------------|----------|------------|
| εξέταση    | (88, 88) | (92, 86)   |
| παρουσίαση | (86, 92) | (90, 90)   |

# Ανάλυση Κυριαρχούμενων Στρατηγικών

---

# Ανάλυση Κυριαρχούμενων Στρατηγικών

- ❑ Στην 1η διάλεξη μιλήσαμε για τις *κυρίαρχες* στρατηγικές.
- ❑ Οι κυρίαρχες στρατηγικές είναι αυτές που αποδίδουν την καλύτερη ωφέλεια σε έναν παίκτη ανεξαρτήτως των στρατηγικών των άλλων παικτών.



# Ανάλυση Κυριαρχούμενων Στρατηγικών

- ❑ Στην 1η διάλεξη μιλήσαμε για τις *κυρίαρχες* στρατηγικές.
- ❑ Οι κυρίαρχες στρατηγικές είναι αυτές που αποδίδουν την καλύτερη ωφέλεια σε έναν παίκτη ανεξαρτήτως των στρατηγικών των άλλων παικτών.
- ❑ *Κυριαρχούμενη* είναι μια στρατηγική  $S$  για την οποία υπάρχει μια άλλη στρατηγική  $S'$  η οποία αποφέρει *αυστηρά* καλύτερες πληρωμές στον παίκτη ανεξαρτήτως των στρατηγικών των αντιπάλων. Δ.δ.:

$$P_1(S', T) > P_1(S, T),$$

για κάθε επιλογή  $T$  του αντιπάλου.

# Ανάλυση Κυριαρχούμενων Στρατηγικών

- ❑ Στην 1η διάλεξη μιλήσαμε για τις *κυρίαρχες* στρατηγικές.
- ❑ Οι κυρίαρχες στρατηγικές είναι αυτές που αποδίδουν την καλύτερη ωφέλεια σε έναν παίκτη ανεξαρτήτως των στρατηγικών των άλλων παικτών.
- ❑ *Κυριαρχούμενη* είναι μια στρατηγική  $S$  για την οποία υπάρχει μια άλλη στρατηγική  $S'$  η οποία αποφέρει *αυστηρά* καλύτερες πληρωμές στον παίκτη ανεξαρτήτως των στρατηγικών των αντιπάλων. Δ.δ.:

$$P_1(S', T) > P_1(S, T),$$

για κάθε επιλογή  $T$  του αντιπάλου.

- ❖ Ο π. 1 δεν θα παίξει ποτέ την στρατηγική  $S$ , αφού πάντα έχει κάποια καλύτερη επιλογή.

# Ανάλυση Κυριαρχούμενων Στρατηγικών

- ❑ *Κυριαρχούμενη* είναι μια στρατηγική  $S$  για την οποία υπάρχει μια άλλη στρατηγική  $S'$  η οποία αποφέρει *αυστηρά* καλύτερες πληρωμές στον παίκτη ανεξαρτήτως των στρατηγικών των αντιπάλων. Δ.δ.:

$$P_1(S', T) > P_1(S, T),$$

*για κάθε επιλογή  $T$  του αντιπάλου.*

- ❖ Ο π. 1 δεν θα παίξει ποτέ την στρατηγική  $S$ , αφού πάντα έχει κάποια καλύτερη επιλογή.

Βάσει του παραπάνω μπορούμε να απαλείξουμε την στρατηγική  $S$ , χωρίς βλάβη της γενικότητας.

# Παράδειγμα: Τοποθέτηση Εγκαταστάσεων

---

# Παράδειγμα: Τοποθέτηση Καταστημάτων

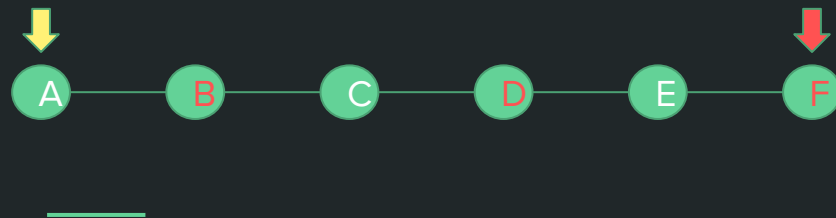
- ❑ Δύο εταιρείες (ετ. 1, ετ. 2) θέλουν να τοποθετήσουν καταστήματα κατα μήκος ενός δρόμου.
- ❑ Η ετ. 1 έχει επιλογές να τοποθετήσει στα τετράγωνα A, C, E.
- ❑ Η ετ. 2 έχει επιλογές να τοποθετήσει στα τετράγωνα B, D, F.
- ❑ Υποθέτουμε ότι σε κάθε τετράγωνο κατοικεί ίσος αριθμός κατοίκων.
- ❑ Ο κάθε κάτοικος θα πάει στο *κοντινότερο* κατάστημα.



## Παράδειγμα: Τοποθέτηση Καταστημάτων

- Αν η ετ. 1 τοποθετήσει κατάστημα στο τετράγωνο A και η ετ. 2 στο τετράγωνο F, τότε μοιράζονται οι πελάτες στα δύο καταστήματα.

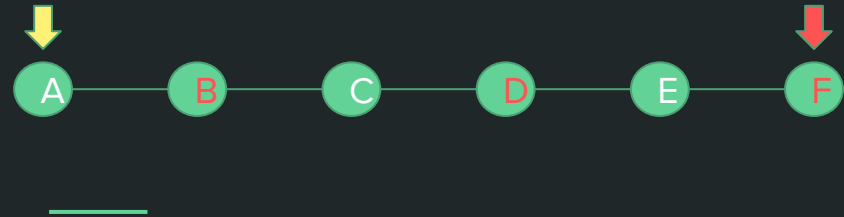
|   | B      | D      | F      |
|---|--------|--------|--------|
| A | (1, 5) | (2, 4) | (3, 3) |
| C | (4, 2) | (3, 3) | (4, 2) |
| E | (3, 3) | (2, 4) | (5, 1) |



# Παράδειγμα: Τοποθέτηση Καταστημάτων

- ❑ Αν η ετ. 1 τοποθετήσει κατάστημα στο τετράγωνο A και η ετ. 2 στο τετράγωνο F, τότε μοιράζονται οι πελάτες στα δύο καταστήματα.
- ❑ Παρατηρούμε τη στρατηγική A της ετ. 1

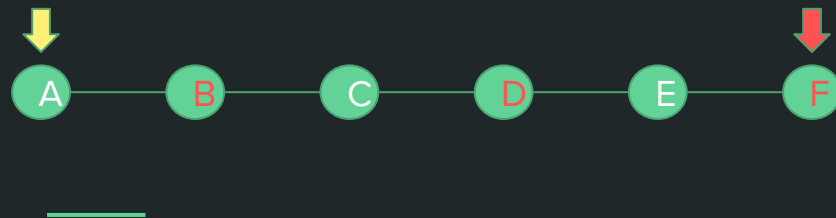
|   | B      | D      | F      |
|---|--------|--------|--------|
| A | (1, 5) | (2, 4) | (3, 3) |
| C | (4, 2) | (3, 3) | (4, 2) |
| E | (3, 3) | (2, 4) | (5, 1) |



## Παράδειγμα: Τοποθέτηση Καταστημάτων

- ❑ Αν η ετ. 1 τοποθετήσει κατάστημα στο τετράγωνο A και η ετ. 2 στο τετράγωνο F, τότε μοιράζονται οι πελάτες στα δύο καταστήματα.
- ❑ Παρατηρούμε τη στρατηγική A της ετ. 1.
- ❑ Η A κυριαρχείται από την C.
- ❑ Ποτέ δεν “συμφέρει” την ετ. 1 να τοποθετήσει το κατάστημά της στο A.

|   | B      | D      | F      |
|---|--------|--------|--------|
| A | (1, 5) | (2, 4) | (3, 3) |
| C | (4, 2) | (3, 3) | (4, 2) |
| E | (3, 3) | (2, 4) | (5, 1) |

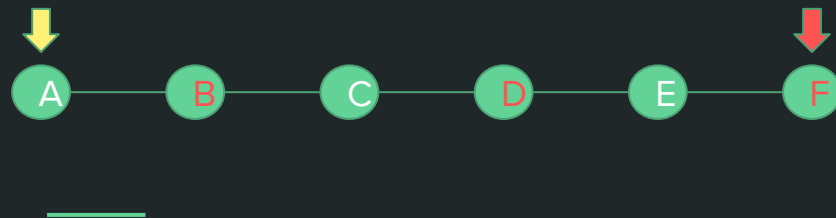




## Παράδειγμα: Τοποθέτηση Καταστημάτων

- ❑ Αν η ετ. 1 τοποθετήσει κατάστημα στο τετράγωνο A και η ετ. 2 στο τετράγωνο F, τότε μοιράζονται οι πελάτες στα δύο καταστήματα.
- ❑ Παρατηρούμε τη στρατηγική A της ετ. 1.
- ❑ Η A κυριαρχείται από την C.
- ❑ Ποτέ δεν “συμφέρει” την ετ. 1 να τοποθετήσει το κατάστημά της στο A.
- ❑ Ομοίως, για τη στρατηγική F, της ετ. 2.

|   | B      | D      | F      |
|---|--------|--------|--------|
| A | (1, 5) | (2, 4) | (3, 3) |
| C | (4, 2) | (3, 3) | (4, 2) |
| E | (3, 3) | (2, 4) | (5, 1) |



# Παράδειγμα: Τοποθέτηση Καταστημάτων

- ❑ Αν η ετ. 1 τοποθετήσει κατάστημα στο τετράγωνο A και η ετ. 2 στο τετράγωνο F, τότε μοιράζονται οι πελάτες στα δύο καταστήματα.
- ❑ Παρατηρούμε τη στρατηγική A της ετ. 1.
- ❑ Η A κυριαρχείται από την C.
- ❑ Ποτέ δεν “συμφέρει” την ετ. 1 να τοποθετήσει το κατάστημά της στο A.
- ❑ Ομοίως, για τη στρατηγική F, της ετ. 2.
- ❑ Οπότε μπορούμε να **ξεχάσουμε** αυτές τις στρατηγικές!

|   | B      | D      |
|---|--------|--------|
| C | (4, 2) | (3, 3) |
| E | (3, 3) | (2, 4) |



# Παράδειγμα: Τοποθέτηση Καταστημάτων

Συνεχίζουμε με το ίδιο σκεπτικό:

- ❑ Για την ετ. 1 η Ε κυριαρχείται από την C.

|   | B      | D      |
|---|--------|--------|
| C | (4, 2) | (3, 3) |
| E | (3, 3) | (2, 4) |



# Παράδειγμα: Τοποθέτηση Καταστημάτων

Συνεχίζουμε με το ίδιο σκεπτικό:

- ❑ Για την ετ. 1 η Ε κυριαρχείται από την C.
- ❑ Για την ετ. 2 η Β κυριαρχείται από την D.

|   | B      | D      |
|---|--------|--------|
| C | (4, 2) | (3, 3) |



# Παράδειγμα: Τοποθέτηση Καταστημάτων

Συνεχίζουμε με το ίδιο σκεπτικό:

- ❑ Για την ετ. 1 η Ε κυριαρχείται από την C.
- ❑ Για την ετ. 2 η Β κυριαρχείται από την D.
- ❑ Άρα το προφίλ (C, D) είναι σημείο ισορροπίας Nash.

|   | D      |
|---|--------|
| C | (3, 3) |



# Επαναληπτική Απαλοιφή Κυριαρχούμενων Στρατηγικών

- ❑ Η παραπάνω μέθοδος μπορεί να εφαρμοστεί σε παίγνια η παικτών.
- ❑ Η απαλοιφή δεν θα μας οδηγεί πάντα σε μοναδικό στρατηγικό προφίλ.
- ❑ Υπάρχουν στιγμιότυπα, βλ. “Μάχη των Φύλων” ή “Μονά-Ζυγά”, όπου *δεν* μπορεί να εφαρμοστεί.
  
- ❑ Αποδεικνύεται ότι:
  - ❑ Η απολοιφή *δεν* επηρεάζει τα σημεία ισορροπίας, *όλα τα σημεία ισορροπίας θα “επιβιώσουν” μετά τις απαλοιφές.*
  - ❑ *Δεν* έχει σημασία η σειρά με την οποία απαλοίζονται οι κυριαρχούμενες στρατηγικές.
  - ❑ *Η απαλοιφή δεν δημιουργεί “νέα” σημεία ισορροπίας.*

# Παίγνια σε Εκτεταμένη Μορφή

---

# Παιγνια σε Εκτεταμένη Μορφή

Μέχρι τώρα είδαμε παίγνια όπου:

- ❑ Οι παίκτες αποφασίζουν *ταυτόχρονα* τις στρατηγικές τους.
- ❑ Το παιχνίδι ολοκληρώνεται σε *έναν* γύρο.
- ❑ Οι παίκτες δεν λαμβάνουν πληροφόρηση για τις αποφάσεις των άλλων.



# Παιγνια σε Εκτεταμένη Μορφή

Μέχρι τώρα είδαμε παίγνια όπου:

- ❑ Οι παίκτες αποφασίζουν *ταυτόχρονα* τις στρατηγικές τους.
- ❑ Το παιχνίδι ολοκληρώνεται σε *έναν* γύρο.
- ❑ Οι παίκτες δεν λαμβάνουν πληροφόρηση για τις αποφάσεις των άλλων.

Στα παίγνια εκτεταμένης μορφής:

- ❑ Οι παίκτες παίζουν σε γύρους.
- ❑ Μπορούμε να μοντελοποιήσουμε καταστάσεις όπου οι παίκτες λαμβάνουν υπόψη τις κινήσεις που έχουν προηγηθεί.

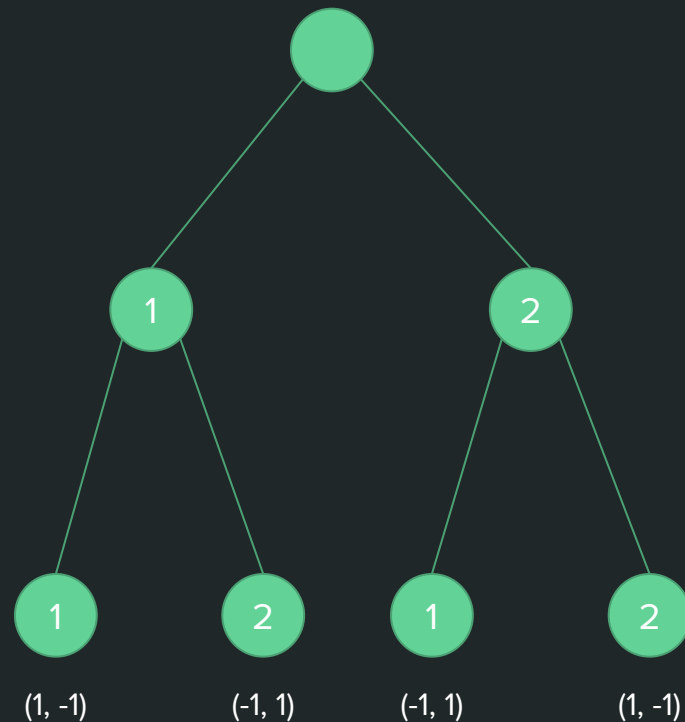
# Παίγνια σε Εκτεταμένη Μορφή: Μονά-Ζυγά

Σχεδιάζουμε σε εκτεταμένη μορφή το παίγνιο “Μονά-Ζυγά”.

- ❑ Οργανώνουμε το παίγνιο σε ένα *δέντρο*.
- ❑ Σε κάθε επίπεδο παίζει *ένας* παίκτης.
- ❑ Θεωρούμε ότι παίζει πρώτα ο παίκτης 1.
- ❑ Ο παίκτης 2 βλέπει την κίνησή του και αποφασίζει πως θα παίξει.

Παίκτης 1

Παίκτης 2



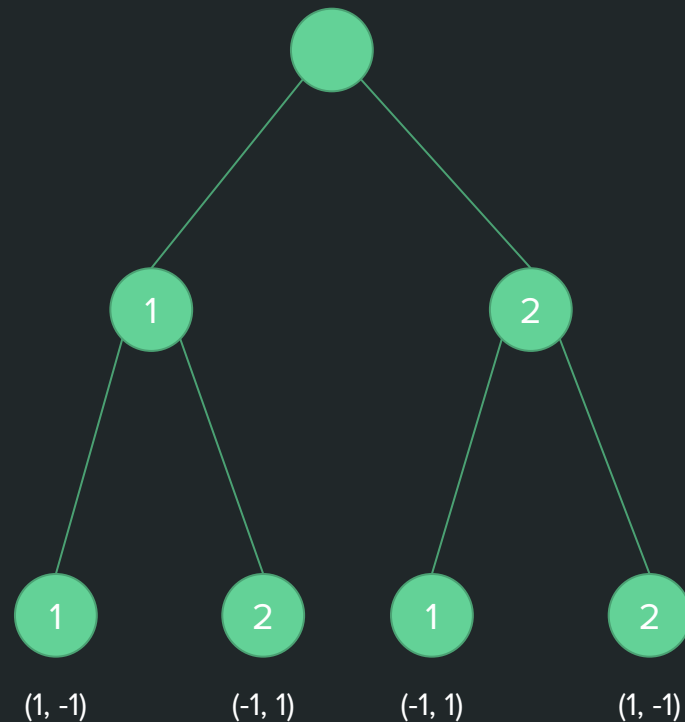
# Παίγνια σε Εκτεταμένη Μορφή: Μονά-Ζυγά

Σχεδιάζουμε σε εκτεταμένη μορφή το παίγνιο “Μονά-Ζυγά”.

- ❑ Οργανώνουμε το παίγνιο σε ένα *δέντρο*.
- ❑ Σε κάθε επίπεδο παίζει *ένας* παίκτης.
- ❑ Θεωρούμε ότι παίζει πρώτα ο παίκτης 1.
- ❑ Ο παίκτης 2 βλέπει την κίνησή του και αποφασίζει πως θα παίξει.
- ❑ Επειδή ο παίκτης 2 έχει *πληροφόρηση*, αλλάζει η κατάληξη του παιχνίτου.
- ❑ Θα κερδίζει πάντα ο παίκτης 2, αφού θα βλέπει την στρατηγική του αντιπάλου και θα προσαρμόζει τη στρατηγική του

Παίκτης 1

Παίκτης 2



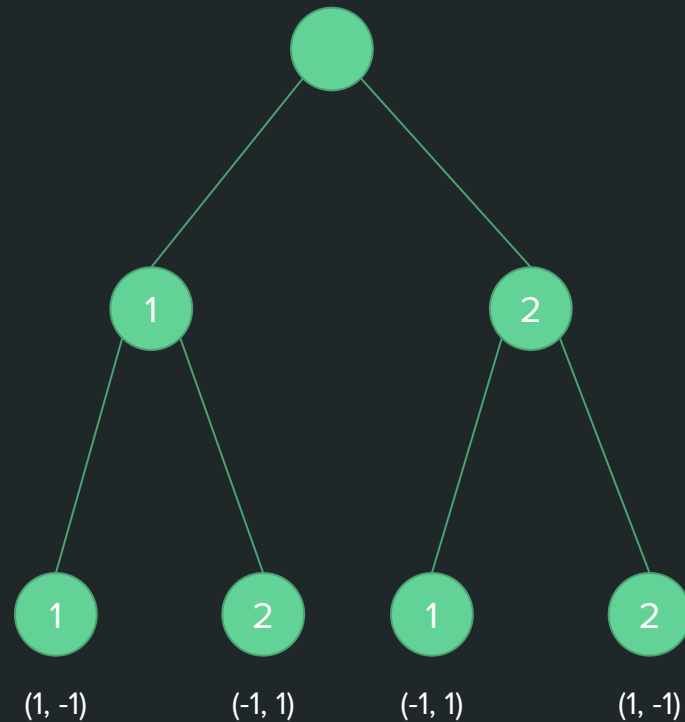
# Παίγνια σε Εκτεταμένη Μορφή: Μονά-Ζυγά

Σχεδιάζουμε σε εκτεταμένη μορφή το παίγνιο “Μονά-Ζυγά”.

- ❑ Τώρα η μορφή παιγνίου έχει αλλάξει *δραστικά* από εκείνη που συζητήσαμε.

Παίκτης 1

Παίκτης 2



# Παίγνια σε Εκτεταμένη Μορφή: Μονά-Ζυγά

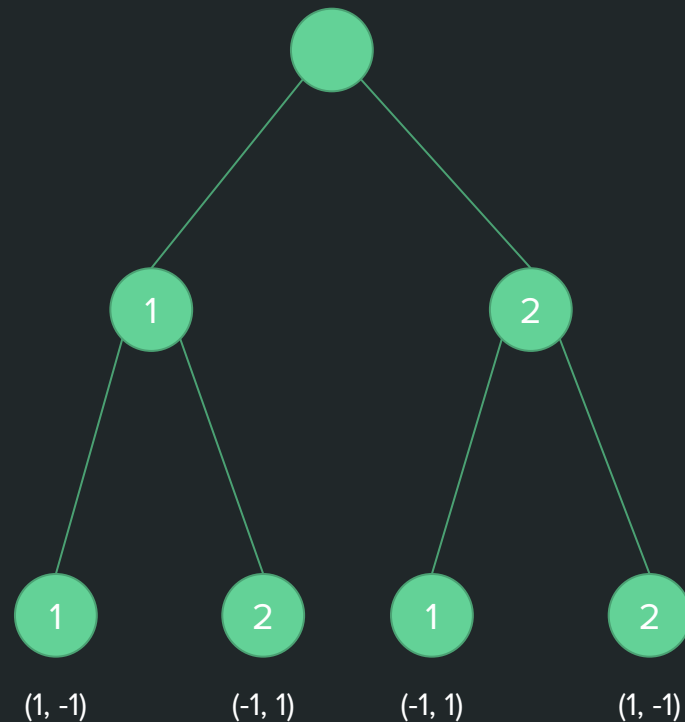
Σχεδιάζουμε σε εκτεταμένη μορφή το παίγνιο “Μονά-Ζυγά”.

- ❑ Τώρα η μορφή παιγνίου έχει αλλάξει *δραστικά* από εκείνη που συζητήσαμε.
- ❑ Μια στρατηγική θα πρέπει να περιγράφει τις επιλογές ενός παίκτη *σε κάθε σενάριο*.
- ❑ Ο π.1 θα έχει στρατηγικές 1, 2.
- ❑ Ο π.2 θα έχει στρατηγικές:

$(1, 1), (1, 2), (2, 1), (2, 2).$

Παίκτης 1

Παίκτης 2



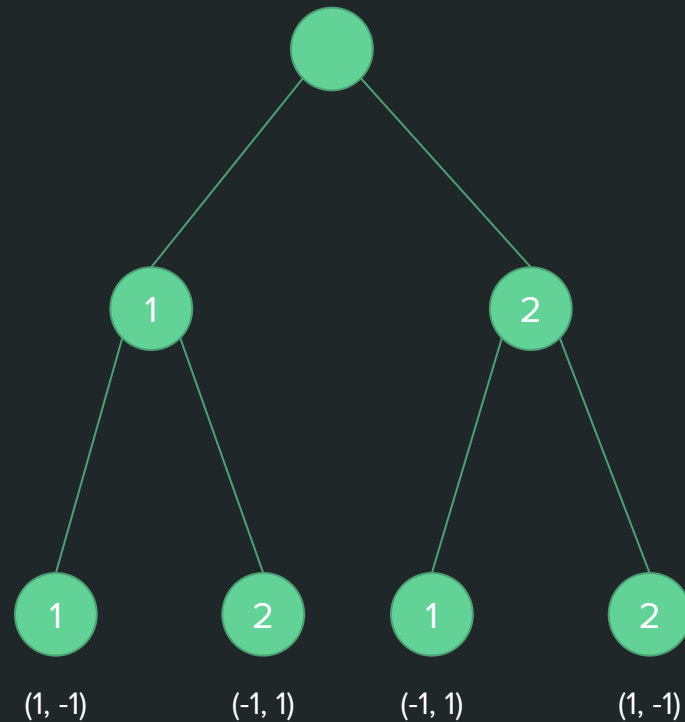
# Παίγνια σε Εκτεταμένη Μορφή: Μονά-Ζυγά

- ❑ Μια στρατηγική θα πρέπει να περιγράφει τις επιλογές ενός παίκτη *σε κάθε σενάριο*.
- ❑ Ο π.1 θα έχει στρατηγικές 1, 2.
- ❑ Ο π.2 θα έχει στρατηγικές:  
 $(1, 1), (1, 2), (2, 1), (2, 2)$ .
- ❑ Σε κανονική μορφή το παίγνιο γράφεται:

|        | 1       | 2       |
|--------|---------|---------|
| (1,1)  | (1, -1) | (-1, 1) |
| (1, 2) | (1, -1) | (1, -1) |
| (2, 1) | (-1, 1) | (-1, 1) |
| (2, 2) | (-1, 1) | (1, -1) |

Παίκτης 1

Παίκτης 2



# Παίγνια σε Εκτεταμένη Μορφή: Μονά-Ζυγά

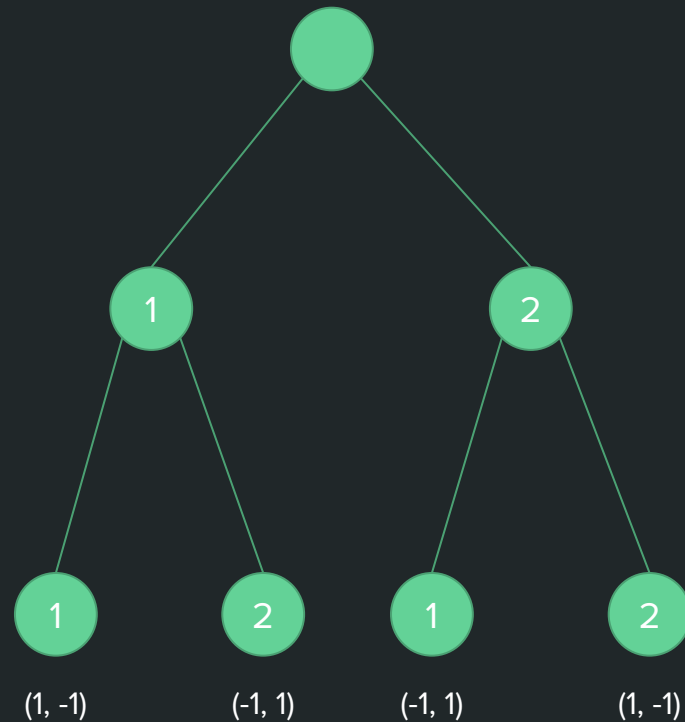
❑ Σε κανονική μορφή το παίγνιο γράφεται:

|        | 1       | 2       |
|--------|---------|---------|
| (1, 1) | (1, -1) | (-1, 1) |
| (1, 2) | (1, -1) | (1, -1) |
| (2, 1) | (-1, 1) | (-1, 1) |
| (2, 2) | (-1, 1) | (1, -1) |

❑ Ο π.2 έχει κυρίαρχη στρατηγική την (1, 2), όπου παίζει 1 όταν ο π. 1 παίζει 1 και 2 διαφορετικά.

Παίκτης 1

Παίκτης 2



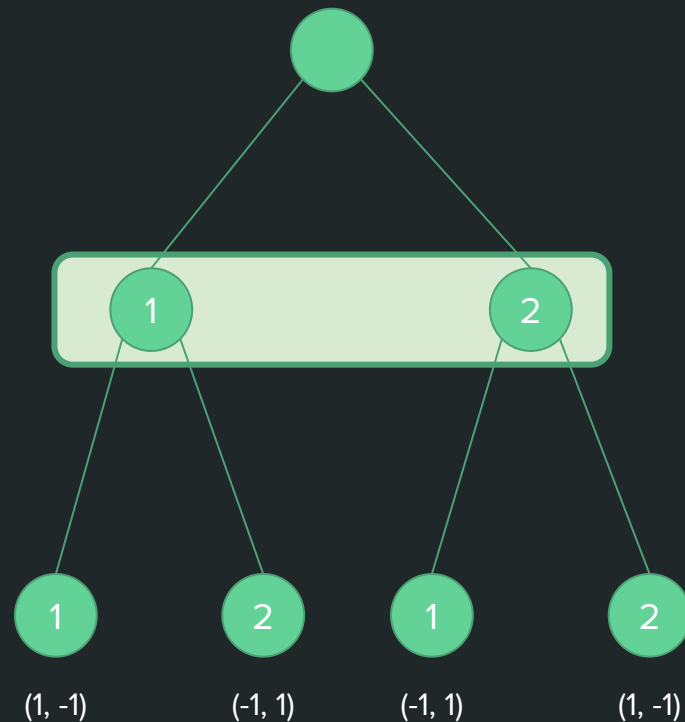
# Παίγνια σε Εκτεταμένη Μορφή: Μονά-Ζυγά

Για να προσομοιώσουμε την συμπεριφορά,  
όπου οι παίκτες παίζουν *ταυτόχρονα*:

- ❑ Χρειαζόμαστε την έννοια του *συνόλου πληροφόρησης*.
- ❑ Οι κόμβοι που βρίσκονται στο ίδιο σύνολο πληροφόρησης, *δεν* διακρίνονται από τον αντίστοιχο παίκτη.
- ❑ *Τώρα η συμπεριφορά των παικτών θα είναι η ίδια με το παίγνιο κανονικής μορφής.*
- ❑ Έτσι οι στρατηγικές του π.2:  
 $(1, 1), (1, 2), (2, 1), (2, 2)$
- ❑ Εκφυλίζονται στις:  $(1, 1)$  και  $(2, 2)$ .

Παίκτης 1

Παίκτης 2





# Παίγνια σε Εκτεταμένη Μορφή: Μονά-Ζυγά

- ❑ Έτσι οι στρατηγικές του π.2:

$(1, 1), (1, 2), (2, 1), (2, 2)$

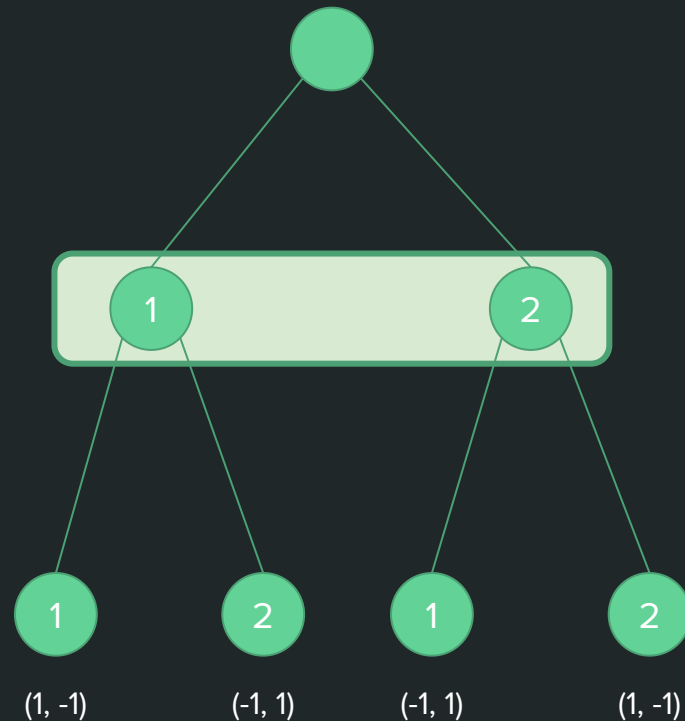
- ❑ Εκφυλίζονται στις:  $(1, 1)$  και  $(2, 2)$ .
- ❑ Το παίγνιο γράφεται σε κανονική μορφή:

|        | 1         | 2         |
|--------|-----------|-----------|
| (1,1)  | $(1, -1)$ | $(-1, 1)$ |
| (2, 2) | $(-1, 1)$ | $(1, -1)$ |

- ❑ Το οποίο είναι ουσιαστικά *πανομοιότυπο* το παιχνίδι “Μονά-Ζυγά” που είδαμε.

Παίκτης 1

Παίκτης 2



# Ανασκόπηση

---

Σε αυτή τη σειρά διαλέξεων είδαμε..

- ❑ Παίγνια σε *κανονική μορφή*
- ❑ Ανάλυση *κυρίαρχων στρατηγικών*
- ❑ *Σημείο ισορροπίας Nash*
- ❑ Επέκταση του χώρου στρατηγικών σε *μικτές στρατηγικές (τυχαιοκρατικοί μηχανισμοί)*.
- ❑ Εύρεση σημείων ισορροπίας σε μικτές στρατηγικές για “μικρά παίγνια”.
- ❑ *Θεώρημα υποστηρίγματος*.
- ❑ Ανάλυση *κυριαρχούμενων στρατηγικών*.
- ❑ Κριτήρια βελτιστότητας: *Pareto βελτιστότητα, κοινωνική βελτιστότητα*.
- ❑ Το *τίμημα της αναρχίας (price of anarchy)*.
- ❑ Παίγνια σε *εκτεταμένη μορφή (extended form games)*.

# Πράγματα που δεν εξετάσαμε..

- ❑ *Παίγνια συμφόρισης*, όπου οι επιλογές των παικτών μοντελοποιούνται σαν μονοπάτια πάνω σε ένα γράφημα. Εκεί μελετάμε την πορεία όπου θα ακολουθήσουν οι παίκτες όταν, λ.χ. ο χρόνος άφιξης τους εξαρτάται από τις επιλογές των υπολοίπων παικτών.
- ❑ *Δημοπρασίες*, όπου η τιμή ενός αγαθού εξαρτάται από το πόσο το “θέλουν” οι παίκτες. Εκεί μας ενδιαφέρουν μηχανισμοί δημοπρασιών, έτσι ώστε οι παίκτες να δηλώνουν την *πραγματική τιμή* ωφέλειας την οποία αναθέτουν στο προϊόν.
- ❑ *Δυναμικές βέλτιστης απόκρισης*, όπου οι παίκτες πλοηγούνται στο χώρο των στρατηγικών αποκρινόμενοι βέλτιστα στις στρατηγικές επιλογές των αντιπάλων.
- ❑ *Παίγνια συνεργασίας*, όπου εξετάζουμε πότε συμφέρει ένα σύνολο παικτών να σχηματίσουν συμμαχίες συμπεριφερόμενοι ελεύθερα.
- ❑ και άλλα πολλά..

# Βιβλιογραφία

---

# Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Το βιβλίο του μαθήματος “*Networks, Crowds and Markets: Reasoning about a Highly Connected World*” - Easley, Kleinberg (2010) περιέχει πλήθος υλικού πάνω σε Θεωρία Παιγνίων.

1. “*Θεωρία Παιγνίων: Μαθηματικά μοντέλα σύγκρουσης και συνεργασίας*” - Κωστής Μηλολιδάκης, εκδ. Σοφία (2016). Ένα πλήρες αυστηρό και θεωρητικό σύγγραμμα για μια μαθηματική προσέγγιση στην Θεωρία Παιγνίων.
2. “*Twenty Lectures on Algorithmic Game Theory*” - Tim Roughgarden (2016). Ένα σύγχρονο σύγγραμμα για την αλγοριθμική θεωρία παιγνίων. (Διατίθεται δωρεάν από τη σελίδα του συγγραφέα.)
3. “*Algorithmic Game Theory*” - Nisan, Roughgarden, Tardos, Vazirani (2007). Ένα προχωρημένο, πλήρες, σύγγραμμα για την αλγοριθμική θεωρία παιγνίων.

---

Ευχαριστώ για τον χρόνο σας :)